

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

55 215 01 Hangszerkészítő és -javító Zongora szakmairány

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai elméleti feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 10%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tétteleit a 001136/2014-5522 számon kiadom.

EREDETIVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSOLAT

Riadólla fu

Jóváhagyta:

[Signature]
Szakál Ferenc Pál
főosztályvezető

2014

NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
Szak- és Felnőttképzési Igazgatóság

Érvényes: 2014. január 14-től

Szakképesítés-ráépülés: 55 215 01 Hangszerkészítő és -javító Zongora szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai elméleti feladatok

A vizsgafeladat ismertetése: A hangszerkészítő és -javító (zongora) szakmával kapcsolatos témakörök részletes szóbeli kifejtése, a ráépülő szintnek megfelelően. Az akusztikai mérés-sorozat megvitatása.

A tételekhez segédeszköz nem használható.

A feladatsor első részében található 1-15-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.
A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V. 28.) EMMI rendelettel kiadott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

- 1. Fejtse ki, hogy mi a menzúra! Mondja el a hangszertervezés általános szabályait a zongorakészítés szemszögéből! Térjen ki a főbb részegységek összefüggéseire is! Milyen fontos összefüggései vannak a menzúraszámításnak?**

- 2. Melyek a zongorahúrozat konstrukciós alapjai, elméleti és gyakorlati lehetőségei és korlátai, húrméretezési és kiosztási alapjai?**

- 3. Melyek a zongoramechanika konstrukciós alapjai, elméleti és gyakorlati lehetőségei és korlátai, klaviatúra- és mechanikaméretezési, kiosztási alapjai, a mechanika-átalakítás lehetőségei?**

- 4. Milyen hangszertervezési szabályok határozzák meg a vázszerkezet statikai és akusztikai felépítését?**

- 5. Beszéljen a mechanikák problémáiról, lehetőségeiről és korlátairól (konstrukciós elvek, beszabályozás, újítások)!**

- 6. Mutassa be minél széleskörűbben az intonálást, és annak konstrukciós összefüggéseit!**

- 7. Részletezze a muzeális hangszerek jellegzetességeit és a restaurálás alapjait, alapelveit! Melyek a muzeális hangszerek restaurálási alapszabályai és alapproblémái az esztétika tükrében?**

- 8. Milyen hangzásjavítási lehetőségeket tud felsorolni a zongora korpuszán és mechanikáján?**

- 9. Foglalja össze a hangoláselmélet és konstrukció összefüggéseit (a hallás, húrozat, hangközök, felhangrendszer törvényszerűségei, a hangolás zongorakonstrukciók összefüggései)! — Mi a hangolás esztétikai szerepe, melyek a hangolás jellemzői, fogalmai?**

- 10. Mi a zongorahangzás jellemzőinek akusztikai magyarázata? Tárja fel a befolyásoló tényezőket és összefüggéseket!**

Szakképesítés-ráépülés: 55 215 01 Hangszerkészítő és -javító Zongora szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai elméleti feladatok

11. Foglalja össze a művészettörténeti korszakok jellemzőit a XII. századtól napjainkig, különös tekintettel a szakmát érintő témakörökre!

Szakképesítés-ráépülés: 55 215 01 Hangszerkészítő és -javító Zongora szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai elméleti feladatok

12. Melyek a klaviatúra fejlődésének esztétikai jellemzői?

- 13. Mutassa be a zongorafejlődés XVII–XVIII. századi történéseit, különös tekintettel a korszak stílusirányzatainak jellemzőire, húros–billentyűs hangszereire, esztétikai jellemzőire hangszertörténeti, formai és külső megjelenésbeli, hangzási, játéktechnikai szempontból!**

- 14. Beszéljen a csembaló történetéről — a történelmi csembalók felépítéséről!**

Szakképesítés-ráépülés: 55 215 01 Hangszerkészítő és -javító Zongora szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai elméleti feladatok

15. Mutassa be a zongorakészítő és -javító szakmában felmerülő általános és speciális esztétikai fogalmakat!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

- 1. Fejtse ki, hogy mi a menzúra! Mondja el a hangszertervezés általános szabályait a zongorakészítés szemszögéből! Térjen ki a főbb részegységek összefüggéseire is! Milyen fontos összefüggései vannak a menzúraszámításnak?**

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- A témakör történeti sajátosságai
- Dokumentációk
- Fizikai tudományágak szerinti összefüggések
- Főbb részegységek, számításai, méretezései
- Elvárások, lehetőségek, korlátok
- Részegységek sajátosságai és egymásrahatásai
- A zongorában lévő erőhatások
- Fejlődés – múlt-jelen-jövő

2. Melyek a zongorahúrozat konstrukciós alapjai, elméleti és gyakorlati lehetőségei és korlátai, húrméretezési és kiosztási alapjai?

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- Kötelező elvárások különböző részterületeken
- A húrozat egységei és kiosztási alapjai
- Járulékos kiosztások
- Általános méretek, standard számok, paraméterek, mértékegységek
- Húrszámítási alapok, korrekciók részletezése, tulajdonsági mutatók
- Méretezési különbségek
- Összefüggések
- Egymásra-hatások
- Elmélet és gyakorlat különbözőségei, határai

3. Melyek a zongoramechanika konstrukciós alapjai, elméleti és gyakorlati lehetőségei és korlátai, klaviatúra- és mechanikaméretezési, kiosztási alapjai, a mechanika-átalakítás lehetőségei?

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- A mechanika, mint fizikai tudományág alapjai a szakma sajátosságainak fényében
- Elvárások, lehetőségek, korlátok, azonosságok és eltérések
- számítások és méretek
- Részegységek kiosztása
- Dinamikai alapok ill. összetevők
- Hatások
- Beszabályozási lehetőségek, billentésérzet
- Illesztések
- A hangszerek változtatási lehetőségei – átalakítás elméleti és gyakorlati problémái

4. Milyen hangszertervezési szabályok határozzák meg a vázszerkezet statikai és akusztikai felépítését?

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- A zongorában lévő erőhatások
- A merevítés lehetőségei
- Részegységek szerepe
- Méretezések
- Számítások
- Fontosabb pontok
- Szilárdságok
- Hangzás és stabilitás összefüggései

5. Beszéljen a mechanikák problémáiról, lehetőségeiről és korlátairól (konstrukciós elvek, beszabályozás, újítások)!

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- A mechanikák működésének alapvető problémakörei
- Elvárások, lehetőségek, korlátok, azonosságok és eltérések
- Méretezési összefüggések
- Főbb részegységek
- Fizikai témakörök
- A fej-húr kapcsolat
- Szabályozhatóság és eltérések
- A működés hatása a hangzásra
- A különböző mechanikafajták lehetőségei, eltérései
- Specialitások
- Újítási irányok, lehetőségek

6. Mutassa be minél széleskörűbben az intonálást, és annak konstrukciós összefüggéseit!

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- Az intonálás definiálása
- A hangzásváltóztatás lehetőségei
- Főbb részegységek hatása
- A hang paraméterei és alapvető meghatározói
- Megszólaltatási és működési összefüggések
- Hangfizikai összefüggések
- A kalapácsfej
- Az intonálás alapfeltételei
- Az intonálás kivitelezése
- A csembaló intonálása

7. Részletezze a muzeális hangszerek jellegzetességeit és a restaurálás alapjait, alapelveit! Melyek a muzeális hangszerek restaurálási alapszabályai és alapproblémái az esztétika tükrében?

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- Hangszertörténeti és művészettörténeti alapok
- A témakörhöz tartozó hangszerek
- Múzeumi és gyűjteményes ismeretek
- A restaurálás etikai szabályai
- A restaurálás dilemmái
- A restaurálás részfeladatai és jelentőségük, folyamattervezés
- Szempontok részletezése
- Hangolási összefüggések
- Restaurálási lehetőségek
- Az egyediség

8. Milyen hangzásjavítási lehetőségeket tud felsorolni a zongora korpuszán és mechanikáján?

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- A zongora adottságai
- A hangzásjavítás különböző típusai, témakörei
- A zongora főbb részegységei
- A főbb részegységek egyenkénti vizsgálata, hangzásra gyakorolt hatása, javítási lehetőségeik
- A főbb részegységek egymáshoz való viszonyának vizsgálata, hangzásra gyakorolt hatása, javítási lehetőségeik

9. Foglalja össze a hangoláselmélet és konstrukció összefüggéseit (a hallás, húrozat, hangközök, felhangrendszer törvényszerűségei, a hangolás zongorakonstrukció összefüggései)! — Mi a hangolás esztétikai szerepe, melyek a hangolás jellemzői, fogalmai?

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- A hallás
- A húrrezgés alapjai
- Hangolási alapegységek
- Hangközök, skálák
- A hangolást befolyásoló tényezők
- A hangolás ellentmondásai
- A zongora hangolást-befolyásoló specialitásai
- A zongorában lévő erőhatások, elhangolódást okozó tényezők
- Térakusztikai és hallásegészségi viszonylatok
- Hangológépek
- Menzúraszámítási összefüggések
- Művészettörténeti összefüggések
- Tiszta és hamis fogalma
- Szubjektív és objektív összetevők
- A kamarahang változása
- A hangzás jellemzői
- Hangszerhez való alkalmazkodás, zenéhez való alkalmazkodás

10. Mi a zongorahangzás jellemzőinek akusztikai magyarázata? Tárja fel a befolyásoló tényezőket és összefüggéseket!

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- A húrrezgés alapjai, működési elve
- A húr akusztikai sajátosságai
- A fizikai paraméterei
- A zongorahangzást létrehozó és befolyásoló részegységek jellemzői és szerepük
- A hangzást befolyásoló tényezők
- A hangzást befolyásoló összefüggések
- A hangzást befolyásoló műveletek

11. Foglalja össze a művészettörténeti korszakok jellemzőit a XII. századtól napjainkig, különös tekintettel a szakmát érintő témakörökre!

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- Művészettörténeti korszakok a XII. századtól napjainkig
- Általános stilisztikai jellemzőik
- Művészetek jellemzői
- Formai jellemzőik
- Külső díszítési jellemzőik
- Hangzási és zenei jellemzőik
- Technikai jellemzőik
- Megszólaltatási és játéktechnikai jellemzőik
- Fejlődési témakörök, változások
- A szakmához tartozó hangszerek korszakonként
- Méretek és arányok

12. Melyek a klaviatúra fejlődésének esztétikai jellemzői?

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- Klaviatúra kialakulása
- Fejlődési állomások
- Speciális klaviatúrák
- Paraméterek változása, fejlődése
- Játéktechnikai változások

13. Mutassa be a zongorafejlődés XVII–XVIII. századi történéseit, különös tekintettel a korszak stílusirányzatainak jellemzőire, húros–billentyűs hangszereire, esztétikai jellemzőire hangszertörténeti, formai és külső megjelenésbeli, hangzási, játéktechnikai szempontból!

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- A korszak stílusai időrendben
- Stílusjegyek – tartalmi törekvések, hangszertörténeti, formai, díszítési, hangzási, zenei, játéktechnikai szempontok
- A stíluskorokra jellemző hangszerek
- A korhoz fűződő nagy nevek
- Hangszercsoportok, zenekarok
- Zenei formák
- Fejlődési irány

14. Beszéljen a csembaló történetéről — a történelmi csembalók felépítéséről!

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- Feltaláló, iskolák
- Csoportosítási lehetőségek
- Csoportok és fontos nevek
- Formák
- A történelmi csembalók felépítése
- Főbb részegységek
- Működési elv
- Specialitások
- Menzúrák, anyagok
- Hangzáskülönbségek
- Stílusjegyek

15. Mutassa be a zongorakészítő és -javító szakmában felmerülő általános és speciális esztétikai fogalmakat!

Kulcsfogalmak, kulcsszavak:

(A tételben megfogalmazottak részletezése az alábbi szempontok szerint)

- Az esztétika művészeti, tudományos és hétköznapi értelmezése
- Szövegek és ábrák
- A művészetek funkcióinak változásai, esztétikai jelenségek, gyakorlati hsz-esztétika
- Méretek és arányok
- Az emberi társadalmak kultúrái, az emberiség művészettörténeti korszakai
- Népművészet
- Művészetek a hangszerek világában — hangszerek a művészetek világában
- Hangszerek osztályozási rendszerei
- Pszichológia (szubjektív hangérzet) és játéktechnika kapcsolata
- Esztétikai változások a zongora legújabb kori fejlődése folyamán
- Szakirodalmi kapcsolódások — szakirodalom feldolgozása
- Szakdolgozati kapcsolódások

